

20200180326

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на членот 75, ставови 1, 2 и 3 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

УКАЗ ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЈЕ ПРИ РАБОТА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за безбедност и здравје при работа,
што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 21 јануари 2020 година.

Бр. 08-559/1
21 јануари 2020 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi, с.р.**

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЈЕ ПРИ РАБОТА

Член 1

Во Законот за безбедност и здравје при работа („Службен весник на Република Македонија“ број 92/2007, 136/11, 23/13, 25/13, 137/13, 164/13, 158/14, 15/15, 129/15, 192/15 и 30/16), членот 48-а се менува и гласи:

„(1) Ако при вршењето на инспекцискиот надзор инспекторот за труд утврди дека субјектот на инспекцискиот надзор сторил прекршок утврден во членовите 56, 57 и 58 од овој закон освен за случаите утврдени во членот 49 ставови (1) и (2) од овој закон, должен е за сторениот прекршок да состави записник, согласно со закон и со решение на субјектот на инспекцискиот надзор да му изрече инспекциска мерка опомена и да му определи рок во кој е должен да ги отстрани утврдените неправилности.

(2) Решението од ставот (1) на овој член, се донесува веднаш, а најдоцна во рок од осум дена од денот на изготвувањето на записникот, согласно со закон.

(3) Кога при вршењето на инспекцискиот надзор се утврдени неправилности и други повреди на закон или друг пропис или утврдените неправилности се отстранети во текот на вршењето на инспекцискиот надзор или во рокот утврден со решението од ставот (1) на овој член, инспекторот ја запира постапката, со констатација во записникот, согласно со закон.

(4) По исклучок од ставот (3) на овој член, инспекторот може да изрече инспекциска мерка со усно решение наведено во записникот, согласно со закон.

(5) Во случајот од ставот (4) на овој член, инспекторот е должен веднаш, а најдоцна во рок од осум дена, да донесе писмено решение за изрекување на инспекциска мерка, согласно со закон.

(6) Против решението од ставовите (1) и (5) на овој член, може да се изјави жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението, до надлежниот орган за одлучување во втор степен, согласно со закон.

(7) Жалбата не го одлага извршувањето на решението од ставовите (1) и (5) на овој член.

(8) За изречените опомени од ставот (1) на овој член, надлежниот инспекциски орган води евиденција, на начин пропишан од страна на министерот надлежен за работите од областа на трудот.“.

Член 2

Во член 52 ставот (10) се менува и гласи:

„Остварувањето на правото на правен лек против решението на прекршочната комисија од ставот (1) на овој член, се спроведува согласно со Законот за прекршоци.“.

Член 3

Во член 53 ставот (3) се брише.

Ставовите (4), (5), (6), (7) и (8) стануваат ставови (3), (4), (5), (6) и (7).

Член 4

Насловот на членот 54 и членот 54 се менуваат и гласат:

„Порамнување

Член 54

(1) Инспекторот на труд за прекршоците од членовите 56, 57 и 58 од овој закон, пред да поднесе барање за поведување на прекршочна постапка, е должен на сторителот на прекршокот да му издаде прекршочен платен налог, согласно со Законот за прекршоците.

(2) Ако сторителот ја плати глобата во рок од осум дена од денот на издавањето на прекршочниот платен налог, ќе плати половина од предвидената глоба, а доколку не ја плати во предвидениот рок, овластеното службено лице ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка до надлежниот орган.

(3) Ако работодавачот го повтори прекршокот од членовите 56, 57 и 58 од овој закон во рок од една година од денот на сторување на прекршокот, инспекторот на труд со решение ќе ја забрани работата кај работодавачот во работната просторија, односно работниот простор, во траење од 15 дена, ако за прекршокот претходно има донесено решение согласно со членот 49 став (1) од овој закон и ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка, согласно со закон.

(4) Формата и содржината на прекршочниот платен налог ја пропишува министерот надлежен за работите од областа на трудот.

(5) Жалбата против решението на инспекторот на труд од ставот (3) на овој член не го одлага извршувањето на решението.“.

Член 5

Во член 54-а став (4) зборовите: „и мандатен платен налог“ се бришат.

Член 6

Членот 56 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 200 до 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на микро и мал работодавач - правно лице, глоба во износ од 300 до 400 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на среден работодавач - правно лице, глоба во износ од 400 до 600 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на голем работодавач - правно лице, ако:

- не им овозможи на вработените непосредно или преку свој претставник да учествуваат во утврдувањето на недостатоците и во подобрувањето на условите за работа, како и не се консултира и соработува со вработените и претседателот на синдикалната организација, односно синдикалниот претставник на репрезентативниот синдикат или претставникот на вработените таму каде што нема синдикат и претставникот на вработените за безбедност и здравје при работа, за опасностите и последиците кои произлегуваат при изборот на работна опрема (член 13),

- обезбедувањето на мерките за безбедност и здравје при работа, како и нарушувањето на здравјето на вработените ги става како финансиска обврска на вработените лица (член 16),

- не склучи потребни договори со надворешни служби за одделни услуги од областа на безбедноста и здравјето при работа (член 24 став (7)),

- преку писмени известувања и упатства не ги информира вработените за безбедно извршување на работата (член 25 ставови (1) и (2)),

- ги стави на одговорност вработените кои го напуштиле работното место поради настаната сериозна и неизбежна опасност (член 25 став (4)),

- не ги информира вработените и претседателот на синдикалната организација, односно синдикалниот претставник на репрезентативниот синдикат или претставникот на вработените таму каде што нема синдикат и претставникот на вработените за безбедност и здравје при работа, времено вработени како и вработените кај друг работодавач врз основа на договор за работа, за секој ризик на работното место, како и за безбедносните мерки за елиминирање на штетните последици (член 26 ставови (1) и (2)),

- не им дозволи на вработените и претседателот на синдикалната организација, односно синдикалниот претставник на репрезентативниот синдикат или претставникот на вработените таму каде што нема синдикат и претставникот на вработените за безбедност и здравје при работа да учествуваат во дискусии за сите прашања кои се однесуваат на безбедноста и здравјето при работа (член 27 став (1)),

- на вработените и на нивните претставници не им ја презентира изјавата за безбедност (член 27 став (2)),

- на претставникот не му овозможи непречено вршење на неговата функција (член 30 став (2)) и

- не води евиденција за работите утврдени во членот 37 од овој закон.

(2) Глоба во износ од 150 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член на одговорното лице во правното лице кај микро и мал работодавач, глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност на среден работодавач и глоба во износ од 400 евра во денарска противвредност на голем работодавач.

(3) Глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член на работодавач - физичко лице.

(4) За прекршоците од ставовите (1), (2) и (3) на овој член, прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува прекршочна комисија, која ја формира министерот надлежен за работите од областа на трудот.

(5) Остварувањето на правото на правен лек против одлуката на прекршочната комисија од ставот (4) на овој член, се спроведува согласно со Законот за прекршоци.“

Член 7

Членот 57 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 300 до 400 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на микро и мал работодавач - правно лице, глоба во износ од 600 до 800 евра на среден работодавач - правно лице, глоба во износ од 800 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на голем работодавач - правно лице, ако:

- не назначи едно или повеќе лица одговорни за безбедност при работа во својата работна средина (член 17 алинеја 1),

- не ангажира овластена здравствена установа за вршење стручни задачи за здравје при работа (член 17 алинеја 2),

- не донесе безбедносни мерки против пожар според посебни прописи (член 17 алинеја 3),

- не донесе мерки за прва помош и евакуација за случај на опасност (член 17 алинеја 4),

- не го извести органот на државната управа надлежен за работите на инспекцијата за труд за започнување со вршење на дејноста, осум дена пред започнувањето со истата (член 23 став (1)),

- пред започнувањето со градежните работи писмено не го извести органот на државната управа надлежен за инспекцијата на трудот за местото каде што ќе се изведуваат работите (член 23 став (2)),

- не утврди план за евакуација и спасување за вонредни ситуации (член 24 став (4)) и

- испитувањата од членот 34 од овој закон не се извршени во рок од една година од денот на започнувањето на објектот со работа, односно по секоја промена на технолошкиот процес, реконструкција на објектот, реконструкција на техничките инсталации или при измена на технолошката опрема (член 35).

(2) Глоба во износ од 200 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член на одговорното лице во правното лице кај микро и мал работодавач, глоба во износ од 350 евра во денарска противвредност на среден работодавач и глоба во износ 450 евра во денарска противвредност на голем работодавач.

(3) Глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член на работодавач - физичко лице.

(4) Глоба во износ од 30 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на вработен, ако не ги почитува пропишаните мерки за правилно користење на средствата за работа и ги исклучува, менува или отстранува заштитните направи на опремата и не ја користи пропишаната опрема за лична заштита, не ја враќа на соодветно место и не направи здравствени прегледи во согласност со овој закон (член 41 ставови (1) и (2)).

(5) За изрекување на прекршочните санкции од ставовите (1), (2), (3) и (4) на овој член надлежна е прекршочна комисија, формирана од страна на министерот надлежен за работите од областа на трудот.

(6) Остварувањето на правото на правен лек против одлуката на прекршочната комисија од ставот (5) на овој член, се спроведува согласно со Законот за прекршоци.“

Член 8

Во член 57-а став (1) бројот „5.000“ се заменува со зборовите: „2.000 до 2.500“.

Во ставот (2) зборовите: „2.000 до 3.000“ се заменуваат со зборовите: „400 до 500“.

Во ставот (3) бројот „5.000“ се заменува со зборовите: „2.000 до 2.500“.

Во ставот (4) бројот „10.000“ се заменува со зборовите: „3.000 до 5.000“.

Во ставот (5) зборовите: „2.000 до 3.000“ се заменуваат со зборовите: „400 до 500“.

Во ставот (6) зборовите: „100 до 200 евра“ се заменуваат со зборовите: „50 до 150“.

Во ставот (7) зборовите: „500 до 700 евра“ се заменуваат со зборовите: „200 до 250“.

Во ставот (8) зборовите: „2.000 до 3.000“ се заменуваат со зборовите: „400 до 500“.

По ставот (8) се додава нов став (9), кој гласи:

„(9) За прекршоците од ставовите (1), (2), (3), (4), (5), (6), (7) и (8) на овој член, прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежен суд.“.

Член 9

Членот 57-б се брише.

Член 10

Членот 58 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на микро и мал работодавач - правно лице, глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на среден работодавач - правно лице и глоба во износ од 3.000 до 4.000 евра во денарска противвредност на голем работодавач - правно лице, ако:

- не изготви и не спроведе изјава за безбедност во писмена форма или таа не е изготвена според прописот од членот 11 од овој закон (член 11 ставови (1) и (4)),

- дозволил пристап на вработени лица на работни места кои се изложени на сериозни и специфични опасности, а не добиле посебни упатства за работа (член 14),

- не обезбеди обука на вработените за безбедно извршување на работите (член 31),

- не обезбеди опрема за лична заштита за вработените, како и нејзина употреба (член 17 алинеја 6),

- не изврши повремени прегледи и испитувања на работната средина и опрема (член 17 алинеја 7),

- не изврши здравствени прегледи на вработените (член 22 став (1)),

- не изврши здравствени прегледи на вработените согласно со член 22 став (2),

- не организира и обезбеди давање прва помош на вработените во случај на повреда при работа (член 24 став (5)),

- на секој вработен не му обезбеди соодветна обука за безбедност и здравје при работа преку теоретска и практична обука, за случај на вработување, преместување на ново работно место, воведување на нова технологија или средства за работа како и при измена на работниот процес (член 31 став (1)),

- средствата за работа не ги одржува во исправна состојба преку повремени прегледи и испитувања во рокови утврдени со актот што тој го донесува, односно според упатствата на производителот, техничките прописи и стандарди (член 33 став (1)),

- стави во употреба опрема за работа која не е испитана за безбедно работење (член 33 став (3)),

- не постапи по решението на инспекторот за труд и во определен рок не ги отстрани утврдените неправилности и недостатоци (член 49 став 3),

- во работните и помошните простории не изврши испитување на хемиските, биолошките, физичките штетности, микроклимата и осветленоста (член 34),

- во рок од 48 часа не го извести органот на државната управа надлежен за работите на инспекцијата на трудот и претседателот на синдикалната организација, односно синдикалниот претставник на репрезентативниот синдикат или претставникот на вработените и претставникот за секој смртен случај, колективна несреќа и повреди при работа кои предизвикуваат времена неспособност за работа повеќе од три работни дена, како и за секоја појава која претставува непосредна опасност и ја загрозува безбедноста на вработените при работа (член 36 став (1)),

- не ги запознае студентите со мерките за безбедност и здравје при работа пред започнување со практичната работа во рудниците (член 42-а став (2)),

- изведува практична работа без потпишана изјава од студентите дека се запознаени со мерките за безбедност и здравје при работа (член 42-б став (1)) и

- не обезбеди опрема за лична заштита за студентите и обука за користење на истата (член 42-б став (2)).

(2) Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член на одговорното лице во правното лице кај микро и мал работодавач, глоба во износ од 400 евра во денарска противвредност на среден работодавач и глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност на голем работодавач.

(3) Глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член на работодавач - физичко лице.

(4) Глоба во износ од 25 до 50 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на овластеното службено лице во Министерството за труд и социјална политика, ако:

- не ги прибави доказите во рок од три дена од денот на приемот на барањето (член 17-е став (4)) и

- не одлучи по барањето во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето (член 17-е став (6)).

(5) Глоба во износ од 25 до 50 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на овластеното службено лице од надлежниот јавен орган од кој се побарани доказите и податоците ако не ги достави бараните докази и податоци во рок од три дена од денот на приемот на барањето (член 17-е став (5)).

(6) За прекршоците утврдени со членот 58 од овој закон, прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежен суд.

Член 11

Членот 59 се брише.

Член 12

Низ целиот текст на законот зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 13

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 14

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Северна Македонија да утврди пречистен текст на Законот за безбедност и здравје при работа.

Член 15

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.